

Kristus Konungens kyrka

Triumfbågens änglakör

Historik

År 1861 förberedde en katolsk präst bildandet av en katolsk församling i Göteborg, vilken grundades året därefter, som den andra i landet. Vid den tiden bodde 50 katoliker i staden (tyskar, fransmän och italienare). Församlingen fick också tillstånd att införskaffa mark för uppförande av en kyrka.

År 1864 stationerades en katolsk präst stadigvarande i Göteborg och den 10–11 juni 1865 invigdes S:t Josefs kyrka vid Spannmålgatan 18 i Östra Nordstaden.

Den 31 oktober 1937 lades grundstenen till Kristus Konungens katolska kyrka vid Heden. Kyrkan ritades av C. E. Rosell som en modern basilika och invigdes den 2 oktober 1938.

1948 Kyrkomålaren professor Gebhard Uttinger (1874–1960) från Zürich börjar dekorera kyrkans triumfbåge med Kristus på kors och änglakör.

Den 7 de sept. 1951 blir Nordens största mosaik - framställande Kristus som konung - bekostad av Pius XII - färdiguppsatt i kyrkans korabsid. 20 - 21 okt: Kristus Konungens kyrka blir högtidligt invigd (konsekrerad: Första kyrkokonsekrationen i Sverige efter reformationen).

I september 1962 övermålades målningen på långhusets triumfbåge. Denna föreställde Jesus på kors med en änglakör. Åtgärden fick mycket kritik av församlingsmedlemmar som hade hjälpt till att samla in pengar för dekorationen och såg sig förbigångna av prästen.

År 1999 gjordes en omfattande restaurering av kyrkans väggar som har kraftiga problem med saltsprängningar.

2020 har Kulturvård Heberlein AB genom Daniel Pauchard och Tobias Unnerstål för Kristus Konungens församling fått i uppdrag att undersöka om det finns en möjlighet att frilägga väggmålningar på triumfbågens vägg mot kyrkorummet. En färgundersökning APR¹ och en friläggning av målningen gjordes för att utarbeta metod och bedöma målningarnas status.

2023 har kyrkans väggar i koret torkat ut så att Uttingers väggmålningar i koret kan restaureras.

¹ APR, architectural paint research

Triumfbågen fick sin änglakör innan mosaiken och målning på korets fondvägg tillkom först. 1951

Kor mellan oktober 1951 och 1962. Där finns mosaik, änglakör och statyer av Maria med Jesusbarnet och Josef.

Statyer av Maria med Jesusbarnet och Josef statyer flyttades till kyrkvinden och korväggen målades vit.

Idag är statyerna tillbaka men änglakören fattas.

Provfriläggning

De två yngsta färglagren 3* och 4* utgör tillsammans en tjock plastfilm på 2–3 mm som har dålig vidhäftning vid underliggande limfärg. Plastfärgen avlägsnas lättast mekanisk med hjälp av skalpell. Den förstärkta limfärgen och underliggande patentfärg måste lösas med hjälp av kemi. Vid provfriläggning användes ES-metoden. Finrensning kan behöva göras med ammoniak. Originalmålningarna är mycket stabila och väggen verkar vara i förvånansvärt bra status.

Utvärdering

- En restaurering av triumfbågen skulle återskapa konstnärens vision (och församlingens önskan 1948) om kyrkorummets utsmyckning som helhet.
- En friläggning av originalmålningar är tekniskt möjligt.
- Originalmålningarna är mycket stabila och väggen verkar vara i förvånansvärt bra status.
- Vi kan i dessa tider alla behöva lite fler änglar.